

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 iulie-august

Seria I, Anul XXXI, Nr. 1-2 (370-371), 2024

ZIUA MONDIALĂ BUNICILOR ȘI VÂRSTNICILOR

Din sumar:

Scrisoarea PSS Virgil Bercea de Ziua Mondială a bunicilor și vârstnicilor, 2024 - pag. 2; Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus* - pag. 3; Un ierarh luminos - pag. 5; Maria co-mântuitoare - pag. 6-7; S-a stins o voce autentică în eter - pag. 11; Dincolo de știri: o incursiune în peisajul media contemporan - pag. 14; Fericitul Episcop Martir Dr. Valeriu Traian Frențiu - pag. 16-17.

Scrisoarea PSS Virgil Bercea de Ziua Mondială a bunicilor și vârstnicilor, 2024

**Preacucernici
Părinți,
Iubiți credincioși,**

Psalmistul îl roagă pe Domnul astfel: „nu mă lepăda la vremea bătrâneților (Ps 70, 9)” – iar, aceste cuvinte sunt motto-ul pentru a celebra duminică, 28 iulie 2024, cea de-a patra Zi Mondială a bunicilor și a vârstnicilor.

Dumnezeu nu ne părăsește nicio dată, indiferent de vârstă noastră sau de circumstanțele vieții. El ne iubește, ne iubește mereu și întotdeauna, chiar și atunci când vârsta mai aduce cu ea mici neputințe, ușoare slăbiciuni și singurătate câteodată. Oricum, Dumnezeu rămâne alături de noi, arătându-ne

iubirea și milostivirea Sa. Tocmai pentru că înțelegem aceste realități, fiecare dintre noi suntem chemați să le fim aproape celor care ne sunt bunici și au o vârstă binecuvântată.

În această zi specială, Sfântul Părinte, Papa Francisc, ne îndeamnă să ne deschidem inimile și să ne arătăm dragostea și grija față de bunici și vârstnici, să-i vizităm, să le fim aproape, să le oferim sprijinul nostru, să le dăruim câte un surâs și o mângâiere, să nu-i lăsăm singuri pentru a nu se simți abandonați sau inutili și, mai ales, să ne rugăm pentru ei și împreună cu ei!

Sfânta Scriptură ne oferă exemplul lui Rut care a rămas alături de bătrâna Noemi și căreia îi spune: „nu te voi părăsi” (cf. Rt 1, 16); Cicero (44 î. Cr.), în lucrarea sa, „De senectute”, consideră bătrânețea ca o perioadă a practicării virtuților, a înțelepciunii și chibzuinței, a inteligenței și a dreptei judecăți, iar noi trebuie să arătăm aceeași iubire, prețuire și grijă față de vârstnicii noștri.

„Nu te voi părăsi!”: vă îndemn și vă încurajez pe toți să celebrăm această zi prin acte de bunătate și generozitate, prin vizite la bunicii și vârstnicii noștri, oferindu-le o mângâiere, un surâs și un sprijin. Prin aceste gesturi simple se reflectă dragostea și binecuvântarea lui Dumnezeu.

În comuniune de rugăciune,

† **Virgil BERCEA**
Episcop

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Mihaela Caba-Madarasi, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu, Maria-Mirela Filimon, Eugen Ivuț, Ioan Moldovan, Silvia Pantiș.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it;
Tel: 0722.450.013

Abonamente și difuzare: Claudiu Boda

Magazin "Sfânta Tereza"

Str. Ep. Mihai Pavel nr. 4

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus*

Credința adevărată deschide mintea și inima

11.08.2024

Iubiți frați și surori, duminică frumoasă!

Astăzi, Evanghelia de la Liturghie (Ioan 6,41-51) ne vorbește despre reacția iudeilor la afirmația lui Isus, care spune: Eu „am coborât din cer” (Ioan 6,38). Se scandalizează. Murmură între ei: „Nu este oare acesta Isus, fiul lui Iosif, pe ai cărui tată și mamă îi cunoaștem? Cum de spune acum: «M-am coborât din cer»?” (Ioan 6,42). Și astfel murmură. Să fim atenți la ceea ce spun ei. Sunt convinși că Isus nu poate să vină din cer, pentru este fiu al unui tâmplar și pentru că mama Sa și rudele Sale sunt oameni obișnuiți, persoane cunoscute, normale, ca atâtea altele. „Cum ar putea Dumnezeu să se manifeste în mod așa de obișnuit?”, spun ei. Sunt blocați, în credința lor, de preconcepția față de originile Sale și blocați și de presumție, de aceea, nu au nimic de învățat de la El.

Preconcepțiile și presumția, cât rău ne fac! Împiedică un dialog sincer, o apropiere între frați: fiți atenți la preconcepții și la presumție! Au schemele lor rigide și nu este loc în inima lor pentru ceea ce nu intră acolo, pentru ceea ce nu pot să catalogheze și să arhiveze în rafturile prăfuite ale siguranțelor lor. Și acest lucru este adevărat: de atâtea ori siguranțele noastre sunt închise, prăfuite, ca vechile cărți. Și totuși sunt persoane care respectă legea, dau pomeni, respectă posturile și timpurile de rugăciune. Mai mult, Cristos a făcut deja diferite minuni (cf. Ioan 2,1-11; 4,43-54; 5,1-9; 6,1-25). Cum de toate acestea nu îi ajută să îl recunoască în El pe Mesia? Pentru ce nu îi ajută? Pentru că îndeplinesc practicile lor religioase nu atât pentru a sta în ascultarea Domnului, cât mai ales pentru a găsi în ele o confirmare la ceea ce gândesc ei. Sunt închiși la cuvântul Domnului și caută o confirmare pentru propriile gânduri.

O demonstrează faptul că nu se preocupă nici măcar să îi ceară lui Isus o explicație: se limitează să murmure între ei împotriva Lui (cf. Ioan 6,41), parcă pentru a se asigura reciproc de ceea ce sunt convinși, și se închid, sunt închiși într-o fortăreață de nepătruns.

Și astfel nu reușesc să creadă. Închiderea inimii: cât de rău face, cât de rău face! Să dăm atenție la toate acestea, pentru că uneori ni se poate întâmpla același lucru și nouă, în viața noastră și în rugăciunea noastră: adică ni se poate întâmpla ca în loc să stăm cu adevărat în ascultarea a ceea ce Domnul are să ne spună, căutăm de la El și de la ceilalți o confirmare la ceea ce gândim noi, o confirmare la convingerile noastre, la judecățile noastre, care sunt pre-judecăți. Dar acest mod de a ne adresa lui Dumnezeu nu ne ajută să îl întâlnim pe Dumnezeu, să îl întâlnim cu adevărat, nici să ne deschidem la darul luminii Sale și al harului, pentru a crește în bine, pentru a face voința Sa și pentru a depăși închiderile și dificultățile.

Fraților și surorilor, credința și rugăciunea, când sunt adevărate, deschid mintea și inima, nu le închid. Când tu găsești o persoană care în minte, în rugăciune este închisă, acea credință și acea rugăciune nu sunt adevărate. Așadar, să ne întrebăm: în viața mea de credință, sunt capabil să fac cu adevărat tăcere în mine și să stau în ascultarea lui Dumnezeu? Sunt dispus să primesc glasul Său dincolo de schemele mele și învingând și fricile mele, cu ajutorul Său? Maria să ne ajute să ascultăm cu credință glasul Domnului și să facem cu curaj voința Sa.

După *Angelus*, Sfântul Părinte a spus următoarele:

Iubiți frați și surori,

Am amintit, în aceste zile, aniversarea bombardamentului atomic din orașele Hiroshima și Nagasaki. În timp ce continuăm să încredințăm Domnului victimele acelor evenimente și ale tuturor războaielor, să reînnoim rugăciunea noastră intensă pentru pace, în special pentru martirizata Ucraina, Orientul Mijlociu, Palestina, Israel, Sudan și Myanmar. Amintesc astăzi sărbătoarea Sfintei Clara: adresez un gând afectuos tuturor clariselor și îndeosebi celor de la Vallegloria, de care mă leagă o prietenie frumoasă.

Să ne rugăm și pentru victimele tragicului accident aviatic petrecut în Brazilia. Și vă salut pe voi toți, romani și pelerini din Italia și din atâtea țări, îndeosebi grupul elevilor din Seminarul Mic din Bergamo, veniți pe jos din Assisi, într-un pelerinaj de câteva zile de drum. Ați obosit? Nu? Bine. Sunteți buni! Urez tuturor o duminică frumoasă. Precum și vouă, tineri ai Neprihănitei: duminică frumoasă! Și vă rog, nu uitați să vă rugați pentru mine: și voi brazilienilor, acolo, pe care îi văd bine. Tuturor, mulțumesc! Poftă bună și la revedere!

Sfințirea pietrei de temelie la un nou lăcaș de cult

În solemnitatea sărbătorii Sfântul Proroc Ilie din acest an, în Parohia Greco-Catolică din Salonta a fost sfințită și pusă piatra de temelie a noii biserici greco-catolice care va fi construită în oraș. Sfințirea pietrei de temelie a fost săvârșită pe 20 iulie 2024 de pr. Gavril Bumboi, Protopop de Oradea, împreună cu un sobor de preoți și diaconul Eugen Clintoc din Eparhia de Oradea. La eveniment a luat parte alături de credincioșii comunității domnul Török László, primar al orașului Salonta, împreună cu mai mulți reprezentanți ai administrației locale.

Păstorită de pr. Gheorghe Șeica, comunitatea greco-catolică de aici se reunește până în prezent în capela care a fost improvizată în centrul orașului, biserica greco-catolică din Salonta nefiind retrocedată. Ultimul recensământ național arată că în Salonta comunitatea greco-catolică se cuprinde peste 100 de suflete, cărora li se alătură alte familii de credincioși din comunele Mădăras și Ciurmeșiu.

„Comunitatea a avut o biserică înainte de 1948, s-a pierdut și considerăm că este necesar să reconstruim istoria noastră aici, chiar și arhitectural. Ne motivează viitorul, trecutul doar ne inspiră – spune pr. Gheorghe

Șeica. Chiar dacă reconstruim, nu ne oprim la a construi un edificiu, cât la a reda viața acestei comunități importante a acestui loc.”

În prezent, noul lăcaș de cult greco-catolic din Salonta se va situa pe str. Olimpiadei și va purta hramul „Sfântul Proroc Ilie!”

**Biroul de Presă EGCO
Mihaela Caba-Madarasi**

Tabăra de vară Ziléos la Ardud

În perioada 25-26 iulie a.c., copii din localitatea Ardud (județul Satu Mare), coordonați de părintele Ovidiu Marița, au participat la tabăra de vară Ziléos desfășurată în parohia greco-catolică „Adormirea Maicii Domnului”. Aceștia au petrecut un timp de calitate împreună, participând zi de zi la activități tematice, desfășurate potrivit pedagogiei Ziléos.

Prima zi a cuprins jocuri de cunoaștere și o activitate la care a participat un invitat special. În perspectiva prevenției rutiere, pompierul Cătălin le-a povestit copiilor despre pericolul de înec accidental cu mâncare, despre numărul unic 112, incendii și accidente rutiere cu mașini și motocicliști. Copiii au învățat cum trebuie să procedeze în diferite momente de neatenție, învățând de la invitatul lor și tehnici de prim ajutor. În aceeași zi, au urmat alte jocuri și voie bună. Din programul zilei nu a lipsit momentul de spiritualitate la care a participat pr. Augustin, călugăr și preot al Ordinului „Sfântul Vasile cel Mare” din Mănăstirea „Sfântul Mihail” de la Prilog (județul Satu Mare), împreună cu doi copii.

Ziua a doua a fost plină de voie bună, cântece și un film de animație, urmat de masa servită împreună, momentul de spiritualitate și jocuri. La finalul zilei, participanții s-au reunit în jurul focului de tabăra, unde au depănat idei din Scrisoarea către Dumnezeu – un instrument caracteristic pedagogiei Ziléos, în care fiecare copil a scris ceea

ce a avut pe suflet. S-au citit gândurile personale, iar scrisorile au fost arse în foc, gândul cel Bun fiind purtat de fum spre Cer.

Pentru buna desfășurare a taberei de vară Zileos s-au implicat Pr. Paroh Marita Ovidiu, preot al parohiei greco-catolic Ardud, ajutat de soția sa Mirela, animatoarei Sara, George și Vali, care au reușit să ducă această întâlnire la inimile pline de entuziasm a copiilor. De asemenea, se aduc mulțumiri mamicilor implicate.

ZILÉOS ARDUD

Ioan F. POP

Un ierarh luminos*

Dincolo de exegezele teologice și de învățăturilor creștine, de asumarea benevolă a unui *modus vivendi*, credința autentică trebuie transpusă și în acțiuni concrete, acțiuni a căror inițiativă se așteaptă cu precădere din partea clerului slujitor. Sinteza dintre vocația sacrală a cuvântului și concretețea faptelor mundane este o probă fundamentală în misiunea fiecărui preot. Pentru că actul de credință trebuie mereu actualizat nu doar în registrul trăirilor sufletești, ci și în realizările din sfera practică, în gesturi altruiste care pot schimba în bine mentalitatea și evoluția unei societăți. În acest sens, Biserica greco-catolică rămâne un reper paradigmatic prin înfăptuirile sale istorice, prin jertfa episcopilor și a preoților făcută în numele propriei credințe.

Din această venerabilă tradiție eclezială vine un ierarh atipic, cu un comportament creștin indenegabil și cu o generozitate umană rarisimă; este vorba de Preasfinția Sa Virgil Bercea, Episcopul greco-catolic de Oradea. Cu o biografie legată ancestral de credința în Dumnezeu, acesta și-a asumat misiunea preoțească în clandestinitate, în vremuri totalitare, când chiar și simpla recunoaștere a dominațiunii de creștin putea constitui un risc existențial. Dispus oricând la acte de binefacere, la sprijinul dezinteresat al aproapelui, indiferent de confesiunea religioasă, acesta se dedică celorlalți cu o naturalețe și o exuberanță rar întâlnite. Manifestând o cordialitate și afabilitate debordante, o modestie molipsitoare, ierarhul orădean se constituie într-un exemplu dinamizant, într-un îndrumător care deschide noi perspective ale încrederii și speranței. Jovial și prietenos, cu un umor bine dozat, dar ferm în atitudine, sub episcopatul său biserica s-a reclădit pe vechile temelii, s-au recuperat și construit noi lăcașe de cult, școlile confesionale și-au întărit rolul educativ, s-a diversificat posibilitatea tinerilor de a studia în instituțiile teologice occidentale, s-a amplificat parteneriatul cu organizațiile creștine internaționale, credința a căpătat un nou impuls. Dincolo de rectitudinea și fervoarea sacramentală pusă în slujba altarului, ierarhul manifestă o deschidere și o susținere permanentă față de orice act cultural, devenind un mecena discret al vieții spirituale orădene. Context în care chiar și activitatea culturală locală a fost intensificată prin neobosita sa prezență și participare stimulantă. Apariția unor cărți de referință, organiza-

rea unor conferințe, lansări de carte, expoziții de artă plastică sau mari concerte muzicale corale și clasice au fost și sînt posibile cu directa sa implicare. Rareori cunoscuta sentență „omul sfințește locul” se adeverește atît de bine și atît de convingător ca în cazul său.

Toate aceste considerente sumare reliefează personalitatea unui ierarh dedicat cu toată ființa vocației sale, a cărui atitudine benevolentă dă o altă dimensiune nu doar actului de credință, ci și armoniei sociale generale, supusă la nebănuite provocări ale globalizării și secularismului. Multiplele fațete ale activităților caritative, ecumenismul său concret, vocația dialogului creștin însuflețesc atît comunitatea locală, cît și Eparhia pe care o păstorește, oferă un reper distinctiv în indiferența și anomia generalizată a societății. Unul care pune rostirea cuvîntului în ipostaza proximă a faptei binefăcătoare. Context în care prezența sa luminoasă ne îmbogățește spiritual și uman, ne solidarizează în cultivarea idealurilor comune, în asumarea unui mod senin de a fi creștini.

* Text preluat din revista *Caiete Silvane*, nr. 235, august, 2024.

Pr. Alin VARA

MARIA, CO-MÂNTUITOARE

A o numi pe Sfânta Fecioară Maria „Co-Mântuitoare” presupune, pentru unii, un anumit curaj teologic; pentru alții, pare o exagerare devoțională. Dar cu această titulatură suntem pe deplin în marele fluviu al Tradiției. Irineu din Lyon, ne amintim, este primul care trasează o analogie „disproporțională”: Eva este cauza morții umanității, Maria este cauza mântuirii. Un pic mai târziu, Ioan Gură de Aur afirmă ceva similar: o fată ne-a alungat din rai, printr-o fată am aflat viața veșnică. În Occident, Augustin spunea că mântuirea a fost revărsată asupra bărbatului de către o femeie. Într-o viziune mistică, Maria însăși i-ar fi spus Brigittei a Suediei: „Fiul meu și cu mine am mântuit lumea ca dintr-o singură inimă”, iar apoi Isus însuși i-ar fi spus același lucru, explicând și cum: „...eu, suferind în inima mea și în trupul meu, iar ea, prin tristețea și iubirea inimii ei.”

Termenul Co-Redemptrix începe să fie folosit în Magisteriu din vremea Papei Pius al X-lea (1903-1914) și va reapărea la succesorii lui, Pius al XI-lea (1922-1939) și Pius al XII-lea (1939-1958). La Conciliul Vatican II (1962-1965) se vorbește despre rolul activ al Mariei în lucrarea de răscumpărare, ea fiind „asociată cu jertfa în inima ei de mamă”, participând „într-un fel pe deplin singular... la lucrarea Mântuitorului de restaurare a vieții supranaturale în suflete”. În sfârșit, merită remarcat că Papa Ioan Paul al II-lea (1978-2005) – care este și cel care a oferit Bisericii universale cea mai bogată învățătură cu privire la Maria – a folosit acest termen de șapte ori.

Ce se poate desprinde din acest scurt excurs istoric este că suntem pe deplin îndreptățiți să ne referim la Maica Domnului ca la o „Co-Mântuitoare”. Aceasta nu înseamnă că ea are același rol ca și Isus, că jertfa lui nu

este completă și fără cea a Mariei sau că la meritele lui s-ar adăuga cele ale Mariei pentru a atinge o țintă procentuală de 100% eficiență a jertfei! Într-adevăr, după cum spune Ioan Paul al II-lea, nimic nu poate fi adăugat la jertfa de pe Cruce a Fiului lui Dumnezeu, însă „suferințele Mariei devin o contribuție la mântuirea tuturor”, iar prezența ei pe Calvar – un fel de „participare la moartea mântuitoare a lui Isus”.

Unul este Mântuitorul nostru și Mijlocitorul între Dumnezeu și oameni: Isus Hristos. El nu are nevoie de contribuția Mariei sau a oricărui dintre noi. Problema unei necesități obiective, ontologice, a creației la opera lui Dumnezeu atotputernic nu se pune. Dar discuția nu se încheie cu această afirmație seacă a unui adevăr incontestabil. Dumnezeu, pe de altă parte, dorește, din iubire, să o asocieze și pe ea, Maria, ca reprezentant al umanității, la această lucrare.

Ca Mamă a lui Isus, Născătoare de Dumnezeu, ea este unită indisolubil cu El, deci cu însăși dumnezeirea. „Da”-ul ei inițial este total, asumând Întruparea și Crucea, permițându-i să participe, printr-o chemare iubitoare, într-o dramă a mântuirii în care nu are niciun merit. Este unul dintre misterele abisale ale naturii lui Dumnezeu faptul că El, deși atotputernic, vrea să ne asocieze, ca actori liberi, marii sale aventuri de îndumnezeire a lumii. Maria este co-mântuitoare prin har, prin vocație, nu prin necesitate ontologică. Pe urmele ei, în aceeași logică, Pavel poate afirma că „eu completez în carne ce lipsește în suferințele lui Isus”. Lipsește ceva, în sens obiectiv-ontologic, suferințelor lui Isus? Desigur că nu. Dar inima dumnezeiască vrea să „lipsească” ceva acestora în sens subiectiv, vrea să se golească pe

(continuare în pag. 7)

Silvia PANTIȘ

PLEC SĂ VĂ PREGĂTESC UN LOC

Isus a fost în compania apostolilor o perioadă mare, timp în care i-au devenit prieteni și le mărturisește cât de mult îi iubește. După Cina cea de taină poartă o discuție cu ei, pentru ca „să nu li se tulbure inima” când îl vor vedea umilit, atârnat pe Cruce. Se gândea cum vor face față acestei situații. Le adresează cuvinte de mângâiere și încurajare pe care să și le amintească, atunci când vor fi dezorientați. Cu multă sensibilitate, încearcă să le explice că El trebuie să plece și că este în folosul lor această plecare. „Mă duc să vă pregătesc un loc. Credeți în Dumnezeu și credeți în mine. Merg la Tatăl, căci în Casa Tatălui multe locuințe sunt”.

Apostolii își dau seama că vrea să-i părăsească și nedumeriți încep să pună întrebări. Toma îi spune: „Doamne, nu știm unde te duci, cum am putea ști calea? Din partea Lui Isus vine remarcabilul răspuns: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine”. Le vorbește despre natura Sa dumnezeiască: „Cine a m-a văzut pe mine a văzut pe Tatăl”, și-i asigură că vorbele pe care le spune nu sunt de la El, ci Tatăl face lucrările Lui. Vorbește despre iubirea dintre Tată și Fiul și de ascultarea Fiului. La rândul-i, dorește ca și ucenicii să-l iubească și să-i respecte poruncile. „Cel ce mă iubește pe Mine, va fi iubit de Tatăl meu și-l voi iubi și Eu și mă voi arăta lui”.

Isus pregătește, de fapt „locul” prin evenimentul tragic, cu suferință, moarte, dar și înviere, în Inima Sa străpunsă de suliță, dar mai ales rănită de iubire. „După ce voi pregăti un loc, voi veni din nou și vă voi lua la mine”.

Așa după cum a promis, după învierea sa din morți, Isus vine la apostoli în încăperea unde erau adunați (mai puțin Toma), având ușile încuiate de frica iudeilor. El, fără nici un obstacol trece prin zid, având de acum trupul glorificat. Îi salută cu „pace vouă”, le arată mâinile și coasta și le spune: „Precum m-a trimis pe mine Tatăl, vă trimit și Eu pe voi”. Ei erau bucuroși de revederea cu Domnul, dar când îi povestesc lui Toma, el nu se lasă convins. După 8 zile, Isus vine din

nou în mijlocul lor în același mod, cu același salut, apoi îl invită pe Toma să pună mâna în locul unde au fost cuiele și în coasta străpunsă de suliță. „Domnul meu și Dumnezeu meu” este rugăciunea, mărturia de credință lui Toma. A suflat peste ei ca să primească Spirit Sfânt. Până la înălțarea la Cer, i-a vizitat de mai multe ori, dându-le sfaturi cu ce aveau de făcut.

În ziua de Rusalii, apostolii și Fecioara Maria erau împreună în Cenacul. Spiritul Sfânt, sub forma limbilor de foc, vine asupra fiecăruia. Apostolii simt o transformare radicală, le dispare frica și ies în lume predicând-l pe Isus cu toată știința și convingerea, iar cei care-i auzeau înțelegeau totul în propria limbă.

Saul din Tars, îl întâlnește pe Isus, în drumul spre Damasc, când nu credea în El și era prigonitorul creștinilor. Această întâlnire îi schimbă complet viața, pe care și a pus-o apoi în mâinile Domnului. Se botează, primește pe Spiritul Sfânt. Își schimbă numele, din Saul, care înseamnă măreț, în Paul care înseamnă mic. Devine un „vas ales”, cum îl numește Isus, sau „rob al Domnului” cum se autointitulează el. De acum, este el însuși prigonit și mărturisește de câte ori a fost bătut sau în pericol de a-și pierde viața. Răspândește creștinismul făcând deplasări la distanțe mari, propovăduind pe Isus, fiind denumit apostolul neamurilor.

Să avem și noi în vedere că Isus este Calea Adevărului și Viața. Calea Lui, este de iubire generoasă. Fără o cale, nu se ajunge nicăieri, iar Calea Domnului, este Calea mântuirii. Fără Adevăr nu există siguranță și fără Viață ne confruntăm cu moartea trupeză sau sufletească.

Să realizăm că ne-a pregătit și nouă un loc în Inima sa înflăcărată de iubire. Nu numai că se va arăta celor care-l iubesc, ci sub forma Sfintei Euharistii e prezent mereu în Biserică. E necesară prietenia cu Isus Euharisticul, El fiind pașaportul cu care ne prezentăm la Tatăl. Să nu uităm să-l invocăm deseori pe Spiritul Sfânt, ca să ne lumineze să trăim credința și să fim și noi mărturisitori de nădejde, plăcuți Lui Dumnezeu.

(urmare din pag. 6)

sine, exprimând de fapt setea ei eternă de suflete. Preaplinul infinitului iubirii divine este în același timp o infinită „nevoie” de oferire a acestei iubiri, de a chema un număr enorm de naturi raționale, libere, la bucuria fără de sfârșit. Ipostasul creat uman trebuie să fie – nu există altă cale – un co-participant chiar și la actul mântuirii prin care el însuși este mântuit: natura lui, libertatea lui, „chipul și asemănarea” din el îl îndreaptă către acest lucru, chiar dacă într-o formă întotdeauna creată, aflată eminamente sub logica harului.

Iar dacă Maria, în acest sens subiectiv, l-a oferit Domnului pe Isus ca o Euharistie pe Calvar, să facem și noi acest lucru. Să oferim în primul rând jertfa din Litur-

ghie și apoi jertfa suferinței cotidiene, a încercărilor, a micilor și marilor eforturi. Și tocmai pentru că înțelegem foarte bine că Dumnezeu nu are nevoie, în sens obiectiv, de jertfele noastre pentru ca iubirea lui să fie desăvârșită și pentru ca mântuirea umanității să fie înfăptuită, putem deveni liberi și senini, știind că nu ni se măsoară niciun merit și nu depinde de noi nimic. Ca un copil care, știindu-se iubit necondiționat, se joacă și se dezvoltă fericit, în mod similar noi ne deschidem aripile în fața lui Dumnezeu. Oferim astfel din toată inima tot ce putem, căci știm că nu suntem la „examen” și nimeni nu e în pericol să fie „picat”. Suntem părtași, prin har, la viața dumnezeiască. Co-participanți în Marea Poveste, al cărei detalii le scriem și noi, liberi și încrezători.

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă în parohia „Sfânta Familie” din Zalău

Luni, 24 iunie, la sărbătoarea Preasfintei Treimi și a Nașterii Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul, 21 de copii din Parohia „Sfânta Familie” din Zalău au primit Prima Împărtășanie în cadrul Sfintei Liturghii, celebrată de preoții: Valer Părau, Ciprian Robotin, Florin Mureșan, Vasile Aciu și Javier Orozco.

Un număr mare de credincioși au însoțit cu rugăciunea copii și familiile lor. Bucuria tinerelor suflete a fost întregită de faptul că au fost însoțiți de părinții lor, care au primit și ei această Sfântă Taină. În sâmbăta dinaintea Praznicului atât copii cât și părinții și-au mărturisit păcatele.

Copiii și-au întărit adeziunea de credință mărturisită de nașii lor la Sfântul Botez și au spus o rugăciune de consfințire la Preasfânta Fecioară Maria.

Pregătirea spirituală și catehetică a început încă din luna octombrie 2023 și s-a desfășurat sub îndrumarea sorei Cornelia Mureșan.

În același cadru festiv a avut loc și premierea elevilor Antonia Holhoș și Tudor Botea, câștigători ai locului I pe județ la Olimpiada de religie și apoi participanți la faza națională.

Pr. Ciprian ROBOTIN

Ziua Imnului Național

Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, a participat luni, 29 iulie 2024, la ceremonia desfășurată în Piața Unirii din Oradea de Ziua Imnului Național al României. La aceasta au participat prefectul Județului Bihor, domnul Dumitru Țiplea, primarul Municipiului Oradea, domnul Florin Birta și doamna Antonia Nica, viceprimar al Oradiei, alături de alți reprezentanți ai instituțiilor locale.

„Deșteaptă-te, române! – scris de Andrei Mureșanu, pe linia melodică a lui Anton Pann, este mai mult decât o simplă piesă muzicală”, a subliniat presa locală cu acest prilej, descriind Imnul Național ca un simbol al unității, al luptei pentru libertate și al speranței noastre colective.

Andrei Mureșanu (16 noiembrie 1816-11/12 octombrie 1863) a fost **fiu al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică**, și a reprezentat împreună cu Timotei Cipariu, Aron Pumnul, August Treboniu Laurian, Simion Bărnuțiu și George Barițiu cea de a doua

generație a Școlii Ardelene.

S-a născut la Bistrița, într-o familie modestă. A urmat, între 1825-1829, „Școala Normală” săsească din Bistrița, iar între 1829-1832, în aceeași localitate, „Liceul Piarist”. Din 1832 este elev la „Gimnaziul Superior Greco-Catolic” din Blaj, la terminarea căruia a urmat „Seminarul Teologic Greco-Catolic” de aici (1836-1838).

Biroul de Presă EGCO

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă la Ardu

Duminică, 30 iunie a.c., în Parohia Greco Catolică Ardu a avut loc Prima Împărtășanie solemnă pentru 16 copiii minunați, calăuzit de părintele paroh Marița Ovidiu.

Ei au așteptat cu emoție și entuziasm să-L primească pe Isus Cristos în Taina Sfintei Împărtășanii. Parohia înflorește însufletită de aceste lăstare vii care continuă această mărturie a lui Cristos Viu.

Mulțumim Domnului pentru aceasta zi cu adevărat binecuvântată.

Pr. Ovidiu MARIȚA

Turneul Stradivarius 2024

Un regal al viorii în Catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea a fost spectacolul „Metamorfoze” susținut aici de violonistul Alexandru Tomescu, miercuri, 3 iulie a.c., în cadrul celei de a XVII-a ediții a Festivalului Stradivarius. Al șaselea din seria de optsprezece concerte pe care Turneul Stradivarius 2024 le cuprinde în acest an, acesta a fost unicul Concert Stradivarius desfășurat într-un lăcaș de cult greco-catolic din România, bucurându-se de o participare extraordinară de numeroasă a publicului orădean, iubitor de muzică și frumos. La seară extraordinară susținută de violoncelistul Alexandru Tomescu a luat parte Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, Preasfințitul László Böcskei, episcopul Romano-Catolic de Oradea, însoțit de secretarul episcopal, doamna Carmen Rus, managerul Filarmonicii de Stat Oradea, alături de alți reprezentanți ai instituțiilor locale.

„Muzica lui Bach este la ea acasă în acest spațiu sacru, pentru că doar aici, cu această reverberație uriașă, se pot naște armoniile pe care Bach le gândea – a spus violonistul Alexandru Tomescu, revenit pentru al cincilea an consecutiv cu vioara Stradivarius la Episcopia Greco-Catolică de Oradea. Johann Sebastian

Bach activa foarte mult ca organist la Thomaskirche în Leipzig și cred că este spațiul natural pentru muzica lui Bach în Catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea. (...) Mă simt foarte acasă la Oradea, am fost primit cu brațele deschise și această căldură sufletească s-a simțit și la concert. Ne simțim aici chiar mai bine decât acasă”, a spus el la final pentru Biroul de Presă EGCO. Este ceea ce a subliniat talentatul violonist român și în deschiderea serii de la Oradea, întâmpinat cu aplauze de public.

Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI

Ziua Mondială a bunicilor și vârstnicilor la Oradea

Cu prilejul Zilei Mondiale a bunicilor și vârstnicilor 2024, Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, a celebrat duminică, 28 iulie a.c. o Sfântă Liturghie în Catedrala „Sf. Nicolae” din Oradea, la finalul căreia a fost marcată această zi specială. Alături de preoții catedralei orădene au participat la celebrarea euharistică pr. Gabriel Buboș, rector al Colegiului „Pio Romeno” din Roma și pr. ieromonah Gabriel-Florian (Gri-gore) Borzoș.

Instituită în 2021 de Papa Francisc, a IV-a Zi Mondială a bunicilor și persoanelor vârstnice, desfășurată anul acesta sub motto-ul „Nu mă lepăda în timpul bătrâneții mele (Ps 70, 9)”, a fost la Oradea prilej de rugăciune, comuniune și mărturie personală a celor prezenți, pentru a le arăta bunicilor, străbunicilor și părinților cât de mult înseamnă pentru societatea actuală, nu de puține ori marcată de singurătatea persoanelor vârstnice. La îndemnul Papei Francisc și din dorința de a promova o cultură a întâlnirii prin susținere, afecțiune și promovarea Evangheliei iubirii, Preasfinția Sa Virgil Bercea a îndemnat toate persoanele, în mod deosebit tinerele generații, să-și exprime dragostea și prețuirea față de vârstnici:

„Sfânta Scriptură, ne oferă exemplul lui Rut care a rămas alături de bătrâna Noemi și căreia îi spune: «nu te voi părăsi» (cf. Rt 1, 16) – a spus PS Virgil cu această ocazie. Cicero (44 Î. Cr.) în lucrarea sa «De senectute» consideră bătrânețea ca o perioadă a practicării virtuților, a înțelepciunii și chibzuinței, a inteligenței și a dreptei judecăți iar noi trebuie să arătăm aceeași iubire, prețuire și grijă față de vârstnicii noștri.” Cei prezenți s-au rugat împreună cu PS Virgil, toți bunicii prezenți – cei de aici și cei din Ceruri – rugăciunea specială dedicată acestei Zile Mondiale a bunicilor, oferind la final o floare tuturor persoanelor vârstnice prezente la Sfânta Liturghie.

În contextul aceleași Zile Mondiale a bunicilor și vârstnicilor de anul acesta, episcopul greco-catolic de Oradea a participat joi, 25 iulie a.c., la Centrul rezidențial „Casa Frențiu” din Oradea la un moment special organizat de doamna Miorița Săteanu, alături de un grup de credincioși, credincioase și nepoței, în cadrul căruia toți bunicii s-au bucurat de cântece, poezii și momente artistice.

„Bunici, vă datorăm respect și multă iubire” a fost genericul zilei, desfășurată cu sprijinul unui grup de entuziaști care și-au oferit talentul și dăruirea pentru un moment de neuitat: recitatorii elevii Anton Dumitru, Roxana Dumitru,

Matei Petruța, Matei Popa și prof. Aurel Horgoș, Florica Mera, Silvia Bodea Sălăjan, prof. Ecaterina Grecu, Florica Bernad, Victoria Iuga, Dan Iuga și interpreții de muzică eleva Natalia Mendre, prof. Maria Matei, Adrian Bojan și prof. Ioan Fluieraș.

Versuri de poezii dedicate bunicii, mamei și frumoasei vârste a senectuții, intercalate de vocile inocente de copii au readus, cel puțin pentru o oră, trăirea fericită a copilăriei în care bunicii și nepoții se pot bucura împreună unii de alții.

Mulțumind organizatorilor pentru această inițiativă, copiilor, personalului Centrului rezidențial „Casa Frențiu” Oradea, Preasfințitul Virgil i-a îmbrățișat pe toți bunicii prezenți, asigurându-i că se roagă ca Bunul Dumnezeu să le ani buni și binecuvânteți!

„Statul dumneavoastră aici este o rugăciune continuă, pe care Bunul Dumnezeu o duce acolo unde este nevoie: la copiii, la nepoții dumneavoastră, peste tot”, – a încheiat Preasfinția Sa, „Bunul Dumnezeu să vă binecuvânteze și Maica Sfântă să vă însoțească. Vă îmbrățișez pe fiecare, iar de Ziua Mondială a bunicilor și persoanelor vârstnice, să ne bucurăm împreună!”.

Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI

A trecut la Domnul Părintele Claudiu Ardelean

În cursul zilei de 8 august 2024, părintele Claudiu Ardelean (FSE) a trecut la Domnul, în urma unui stop cardiac. Părintele Claudiu Ardelean a adus o slujire și o contribuție deosebită răspândind Cuvântul lui Dumnezeu cu vocea sa de neînlocuit la Radio Maria, în cea mai mare parte a misiunii sale de preot. Părintele Claudiu a fost hirotonit preot în anul 2013 în Catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea și a aparținut Congregației Sfintei Euharistii, depunând voturile pe viața în anul 2019.

Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, preoții, persoanele consacrate și credincioșii ridică rugăciuni pentru odihna sufletului adormitului întru Domnul ca sufletul lui să se așeze cu dreptii care din veac au bineplăcut Lui.

Dumnezeu să-l odihnească în pace și să-l primească în Împărăția Sa! „Că Tu ești învierea, viața și odihna robului Tău părintele Claudiu, fratele nostru, Cristoase Dumnezeul nostru, și Ție mărire înălțăm, împreună și Părintelui Tău celui fără de început și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Spirit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin”.

Ioan F. POP

S-a stins o voce autentică în eter

Deși ne-am întâlnit de mai multe ori, la diferite lansări de carte, dar, mai ales, în studioul Radio Maria, preotul Claudiu Ardelean a rămas în memoria mea mai mult ca o voce distinctă în eter. Vocea unui împătimit care predispunea la dialog, la reflecții profunde pe teme diverse, avînd o remarcabilă deschidere teologică și culturală, discernămînt și competență în selectarea colaboratorilor. Acesta manifesta un entuziasm și o propensiune pentru dezbateră radiofonică, pentru temele pe care le pregătea cu minuțiozitate, fiind un partener de dialog care anima conversația, realizînd emisiuni care stimulau interogația spirituală.

Mă invita destul de des la emisiunile sale pe teme literare, teologice și filosofice, la care răspundeam cu plăcere, pentru că era un amfitrion agreabil, unul care puneia patos și elocință în abordările tematice, legînd mereu datele credinței de cele ale culturii, trăirea spirituală de realitatea concretă. El a făcut din spațiul radiofonic un fel de altar de unde se adresa cu evlavie ascultătorilor săi, făcîndu-i părtași la cele mai importante evenimente ale Bisericii greco-catolice, dar și la cele de factură socială și spi-

rituală. De obicei, mă suna cu o seară înainte, sau chiar înainte de emisiune, mă anunța despre ce vom vorbi, după care trasam în mare liniile dialogului, apoi urma o intensă conversație amicală. El rezona cu entuziasm la propunerile și abordărilor novatoare, pentru că agreea directetea și onestitatea opiniilor, a argumentelor diferite care pot prefigura o formă de adevăr. Uneori, îi reproșam, în glumă, că mă invită prea des la radio, că o să mă banalizez perorînd pe diferite subiecte pe care mi le propunea, dar părintele riposta cu umor, eu treceam discuția într-un registru (auto)ironic, la care el rîdea cu poftă. Toată această colaborare prietenească s-a curmat brusc, preotul Claudiu nu m-a mai apelat în ultimul timp, eu purtînd nostalgia dialogului nostru rămas în suspans.

Acum, stupefiat de vestea dispariției sale, mă cuprinde o mare tristețe cînd mă gîndesc că am pierdut un preot tînăr, o voce inconfundabilă la Radio Maria, un partener de dialog cu care puteam aborda cele mai incitante teme, dar puteam și să ne amuzăm detașat pe seama metehnelor noastre. S-a stins o voce autentică în eter, dar ea reverberează în memoria mea afectivă.

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă în parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Zalău

„Ceii ce sunteți între Apostoli mai întâi pe scaun șezători și lumii învățători, Stăpânului tuturor rugăți-vă, pace lumii să dăruiască și sufletelor noastre mare îndurare”

Sâmbătă, în data de 29 iunie 2024, de sărbătoarea celor doi mari stâlpi ai Bisericii Catolice, „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, a avut loc sărbătoarea hramului parohiei din Zalău, din cartierul Dumbrava, care are bucuria de a purta numele celor doi mari Apostoli ai lui Hristos. Precum în fiecare an, când ne unim în rugăciune de mulțumire către Dumnezeu cu această ocazie, părintele paroh Daniel Florin Bertean a dorit să mulțumească Domnului pentru toate harurile pe care le-a revărsat peste parohia noastră și tuturor credincioșilor care se implică activ în viața Bisericii, în parohia noastră și sunt devotați rugăciunii și oficiului liturgic.

În acest an, hramul bisericii noastre a fost marcat prin celebrarea Sfintei și Dumnezeieștii Liturghii, la care a avut loc și un moment deosebit pentru fiecare dintre noi – Prima Sfântă Împărtășanie Solemnă – un moment în care șase copii l-au primit pe Domnul Isus Hristos în chipul tainic al Pâinii și al Vinului și doresc să-l păstreze pentru eternitate.

Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie a fost condusă de către părintele paroh Daniel Florin Bertean și au concelebrat alături de acesta părintele vice-

paroh Simion Măries, părintele Pop Sorin din Eparhia Greco-Catolică de Cluj și ipodiaconul Andrei Alexa, seminarist al Colegiului Pontifical Român din Roma.

După citirea Sfintei Evanghelii, Părintele Daniel Bertean a vorbit despre importanța sfințeniei în viața noastră, care nu este altceva decât a-l avea pe Dumnezeu în viața ta, oferind exemplele Sfinților Petru și Pavel, care, cu toate că aveau foarte multe slăbiciuni, l-au avut pe Hristos în viața lor și au reușit să treacă peste toate greutățile, peste toate lipsurile și să ajungă, așa cum îi putem numi astăzi, stâlpi ai Bisericii, învățători ai lumii, așa cum ne spune troparul acestora.

În final, a avut loc consacrarea familiilor și a celor care au primit astăzi Sfânta Primă Împărtășanie Solemnă la Sfânta Fecioară Maria și ne-am rugat Sfinților Petru și Pavel pentru ca Hristos să trimită lumii harurile sale și multă pace, dar și să trimită lucrători în seceriș, pentru că secerișul este mult.

Mulțumim tuturor pentru unirea în rugăciune din această zi atât de frumoasă și specială pentru parohia noastră! Ne rugăm Domnului să aibă milă de noi și să ne învrednicească de harurile sale!

Ip. Andrei ALEXA

Trei diaconi hirotoniți în catedrala „Sfântul Nicolae”

Pe 20 iulie a.c., în cadrul Liturghiei arhieresti de sărbătoarea Sfântului Profet Ilie, prin punerea mâinilor Preasfinției Sale Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, au fost hirotoniți trei diaconi în Catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea: ipod. Miclăuș Mihai, ipod. Levente Kovács și ipod. Gheoghe Cristian Lazăr. Aceștia sunt absolvenți ai Facultății de Teologie Greco-Catolică și ai Seminarului „Sfinții trei ierarhi, Vasile, Grigore și Ioan”.

Mihai Miclăuș s-a născut la Oradea, județul Bihor în data de 21 iunie 1995, fiind primul copil al familiei. A studiat la Facultatea de Teologie Greco-Catolică, Departamentul Oradea, îmbinând studiul cu viața comunitară și de rugăciune din Seminar. A obținut apoi o bursă la Roma, unde a studiat Bioetică la Universitatea Pontificală „Regina Apostolorum”. După reîntoarcerea în țară a fost numit vice-rector al Seminarului, s-a căsătorit cu Costea Mădălina, iar în prezent lucrează în cadrul biroului administrativ al Episcopiei.

Gheorghe Cristian Lazăr s-a născut la Oradea, județul Bihor în data de 5 iunie 1978, este căsătorit și a finalizat studiile licențiale și masterale în cadrul Facultății de Teologie Greco-Catolică, Departamentul Oradea.

Levente Kovács s-a născut în localitatea Crasna, județul Sălaj, fiind al patrulea copil al familiei. A fost botezat în 27 iunie 1982 în Biserica reformată, iar taina „Sfântului mir” a primit-o în 2018 în Biserica romano-catolică „Înălțarea Sfintei Cruci” din Carastelec.

A activat ca asistent medical la Cluj-Napoca între anii 2004-2006; între anii 2006-2007 a fost profesor de Istorie la Școala Gimnazială Jebucu, județul Sălaj; 2007-2021 a activat ca asistent medical la Spitalul Județean de Urgențe Zalău, județul Sălaj. A studiat teologie între anii 2020-2024 la Facultatea de Teologie Greco-Catolică, Departamentul Oradea. Face parte din Parohia „Sfântul Gheorghe” Oradea și este necăsătorit.

Celor trei hirotoniți le dorim diaconie sfântă și cu multe realizări, rugăciunea să nu lipsească din viața lor, iar slujirea cotidiană a semenilor și munca în biserică să fie un apostolat viu și neîntrerupt, urmând astfel îndemnul ierarhului din cadrul omiliei de astăzi.

**Biroul de Presă EGCO
Cristian CIULEA**

Festival medieval Ardud

Cel mai important festival medieval din județul Satu-Mare, **MedievArtFest Ardud**, care s-a desfășurat în perioada 18-21 iulie a.c., a poposit și anul acesta în Biserica Greco-Catolică „Adormirea Maicii Domnului” din Ardud.

Duminică, 21 iulie a.c., înainte de Sfânta Liturghie, cavaleri, domnițe și personaje rupte din timp s-au aflat în mijlocul comunității greco-catolice pentru un moment de cultură, spiritualitate și rugăciune. Au fost recitate poezii clasice și moderne, iar la final a fost intonat cântecul „Ave Maria”.

Părintele Marița Ovidiu, păstor al comunității greco-catolice din Ardud, i-a primit cu bucurie și în acest an, păstrând tradiția veche a locului pe care o reprezintă aceste Festival Medieval, considerat de presa locală „Poarta dintre lumi în Cetatea Ardud”, căci barierele dintre trecut și viitor au dispărut pentru patru zile.

„A fost un moment de bucurie în a-i avea în mijlocul nostru pe participanți, împreună cu directorul artistic al Festivalului, actorul Liviu Pancu – mărturisește pr. Ovidiu. A fost totodată un moment de har, prin emoția pe care au transmis-o cavalerii și domnițele celor prezenți și rugăciunea înălțată spre Dumnezeu”.

Biroul de Presă EGCO

Ioan Alin CREȚU

Dincolo de știri: o incursiune în peisajul media contemporan

În era digitală actuală, accesul la documentare este mai facil ca niciodată. Știrile ne bombardează din toate direcțiile – televiziunea, internetul, rețelele sociale, radio și chiar afișele stradale. Cu toate acestea, în oceanul informațional, apare o întrebare esențială: ce se ascunde dincolo de știri?

Știrile nu sunt doar reflectări fidele ale realității; ele sunt construcții mediatice care poartă amprenta ideologică și culturală a celor care le produc. Jurnalismul, deși aspiră la obiectivitate, este inevitabil influențat de factori economici, politici și sociali. Selecția subiectelor, modul de prezentare și interpretarea evenimentelor sunt procese ce implică un grad semnificativ de subiectivitate. Această triere a faptelor și narativelor conduce la formarea unei realități percepute care poate diferi considerabil de cea obiectivă.

Un exemplu elocvent este fenomenul „framing-ului”, care se referă la modul în care informațiile sunt prezentate pentru a influența percepția publicului. Prin alegerea anumitor cuvinte, imagini sau contexte, media poate contura interpretări diferite ale aceluiași eveniment. De exemplu, o știre despre proteste poate fi prezentată ca o expresie a drepturilor democratice sau ca o amenințare la adresa ordinii publice, în funcție de cadrul ales de jurnaliști.

Mass-media, în mare parte, este dominată de entități economice și politice care pot influența conținutul și tonul știrilor. Marile corporații de presă sunt adesea dependente de venituri din publicitate și de accesul la informații furnizate de guverne și alte organizații de putere. Această subordonare poate duce la autocenzură sau la promovarea unei agende specifice care favorizează interesele acestor trusturi.

Un exemplu notoriu este felul în care publicațiile tratează subiectele economice sau politice care pot afecta direct firmele gigantice sau interesele guvernamentale. Știrile despre încălzirea globală, de exemplu, pot fi minimizezate sau prezentate într-o manieră care reduce impactul asupra industriilor poluante care sunt, totodată, mari contribuabili la bugetele publicitare ale ziarelor.

Odată cu apariția rețelelor sociale, bariera dintre producătorii și consumatorii de știri a devenit din ce în ce mai difuză. Oricine poate crea și distribui conținut, ceea ce a condus la o democratizare a informației, dar și la o creștere a dezinformării. Știrile false (fake news) reprezintă un pericol major, deoarece pot influența opinia publică și pot avea consecințe reale, precum manipularea electorală sau amplificarea tensiunilor sociale.

Fenomenul știrilor contrafăcute este exacerbat de algoritmi rețelelor sociale, care tind să favorizeze

conținutul senzationalist și polarizant pentru a maximiza angajamentul utilizatorilor. Acest lucru duce la formarea de „bule de filtrare” (filter bubbles), unde utilizatorii sunt expuși doar la informații care confirmă prejudecățile lor existente, limitându-le astfel înțelegerea asupra complexității realității.

Informațiile, prin natura lor, au capacitatea de a modela percepțiile și comportamentele oamenilor. Ele nu doar înștiințează, ci și influențează atitudini și decizii. De exemplu, expunerea constantă la știri despre criminalitate poate induce o percepție exagerată a pericolului și poate duce la o atitudine mai precaută sau chiar la panică. În mod similar, veștile economice negative pot afecta încrederea clienților și comportamentele de consum.

Un studiu interesant în acest sens este cel al efectului „cultivării” (cultivation theory), care sugerează că persoanele expuse frecvent la un anumit tip de conținut media tind să-și formeze opinii și atitudini care reflectă realitatea prezentată de acele conținuturi. Acest fenomen subliniază puterea pe care media o are în modelarea conștiinței colective.

Pentru a naviga în mod eficient peisajul complex al știrilor contemporane, este esențial ca indivizii să își dezvolte abilități critice de analiză a informației. Educația mediatică are un rol major în acest sens, oferind instrumentele necesare pentru a identifica sursele de încredere, a recunoaște dezinformarea și a evalua critic conținutul presa. Se evită astfel, balastul informațional, care ar umple mintea inutil. Avem în același timp și explicația pentru care populația citește tot mai puțin. Să nu uităm de calitatea tot mai scăzută a furnizorilor de știri, pentru care nu adevărul și cultura sunt importante, ci aspectele mercantile.

De asemenea, diversificarea surselor de informare și căutarea de perspective alternative sunt strategii esențiale pentru a obține o imagine mai completă și obiectivă a realității. În acest context, media independente și jurnalismul de investigație au un rol vital, oferind adesea o perspectivă mai puțin influențată de interesele economice și politice dominante.

Dincolo de știrile care ne asaltează zilnic, se află un peisaj complex în care informația este adesea modelată de interese variate și în care adevărul poate fi greu de discernut. Pentru a înțelege cu adevărat lumea în care trăim, este necesar să privim dincolo de suprafața știrilor, să dezvoltăm o gândire critică și să ne angajăm activ în procesul de căutare a adevărului. Numai astfel putem spera să navigăm cu succes într-un peisaj media tot mai complicat și să contribuim la o societate mai informată și mai responsabilă.

O experiență de neuitat

Peste 150 de copii de diferite confesiuni au participat în perioada 1-19 iulie a.c. la Școala de Vară propusă de Episcopia Greco-Catolică de Oradea, în colaborare cu Liceul Greco-Catolic din Oradea. Sala Festivă, curtea, biblioteca, sala de sport și spațiile Liceului Greco-Catolic s-au transformat într-un topos al vacanței de vară, animat de ateliere creative, jocuri, multă mișcare și bună dispoziție. Nu a lipsit momentul spiritual, în cadrul căruia cei mici au învățat să cânte și să se roage, mulțumind Domnului zi de zi pentru părinții lor. Alături de aceștia s-a aflat și Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, din dorința căruia această Școală de Vară a devenit deja o tradiție estivă.

Ajunsă la a treia ediție, Școala de Vară s-a desfășurat în acest an pe parcursul a trei săptămâni, în care doamne învățătoare, profesoare, îndrumători spirituali ai Liceului Greco-catolic, peste 25 de animatori și mulți voluntari au transformat fiecare zi a vacanței într-o amintire de neuitat pentru copiii cu vârste de la 5 la 12 ani. Participanții s-au bucurat de un program variat care a cuprins: ateliere de teatru, activități sportive și jocuri, cluburi de pictură, scriere creativă, lucru manual, modelaj, desen, lego, multe activități sportive și jocuri cu apă. În fiecare zi, pentru cincisprezece minute, școlarii au luat parte la inițiativa „Lasă totul și citește”, având ca scop promovarea cititului în rândul noilor generații. De asemenea, cei mici au învățat să croșeteze sau să facă un breloc personalizat. Nu au lipsit jocurile cu apă, cele mai iubite pe parcursul zilelor toride de vară petrecute împreună la Liceul Greco-Catolic din Oradea. Copiii din generația Alpha, din viața căroră gadget-

urile fac parte zi de zi, li s-au propus și ateliere dedicate riscurilor în spațiul digital, în vederea dezvoltării unui simț critic.

În prima și ultima zi a Școlii de Vară 2024, în mijlocul copiilor s-a aflat PSS Virgil Bercea, care a urmărit îndeaproape această inițiativă de suflet, pe care Episcopia Greco-Catolică de Oradea a susținut-o, cu implicarea pr. Traian Dobrată, a doamnei Bianca Dobrată, a cadrelor didactice ale Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu” și a tinerilor animatori.

Mulțumind tuturor pentru implicare, pentru dăruirea cu care i-au ținut pe copii aproape și le-au dăruit tot ce au mai bun în suflet, PS Virgil le-a transmis copiilor un gând de vacanță, dăruindu-le și o înghețată: „*Dragi copii, vă doresc să știți să fiți cuminți, să alegeți binele și să știți să faceți lucruri minunate, întotdeauna. Să nu pierdeți această piatră, să o păstrați la voi acasă, ca în următoarele luni, până când începe școala să vă aduceți aminte că ați făcut această Școală de Vară care v-a dat tăria, puterea și forța ca să credeți în Isus și să trăiți în viață frumos și bine!*”.

Biroul de Presă EGCO

„Cadente de vară”

O experiență memorabilă în vacanța de vară tocmai începută a fost tabăra muzicală „Cadente de vară”, organizată de Asociația Enjoy Music, în perioada 24 iunie-27 iunie a.c., la Seminarul Teologic Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi” din Oradea. Elevi din clasele I-IV au avut ocazia să participe la diverse ateliere interactive, sesiuni de relaxare și activități recreative menite să îi îmbogățească și să îi inspire. Experiența estivă a fost îmbogățită de prezența în mijlocul participanților a unor invitați speciali, cu experiență și contribuții valoroase, precum: jurnalista Raluca Tudor (TVR), artista Paula Seling și cântăreața Andra Gogan, bine-cunoscută ca vlogger și voice-over.

Pe parcursul primelor trei zile, elevii au participat la diferite workshop-uri susținute de invitații speciali, doamna psiholog Ana Popa și de profesorii Cristian Varna, Ovidiu Lazăr, Roxana Mureșan.

Tabăra „Cadente muzicale” desfășurată în premieră în acest an a cuprins zile de vacanță minunate, încheiate joi, 27 iunie a.c., cu o Excursie la Peștera

Urșilor. Potrivit organizatorilor, tabăra muzicală a fost startul numeroaselor inițiative pe care Episcopia Greco-Catolică de Oradea și Asociația Enjoy Music le propune pe parcursul vacanței de vară, care vor cuprinde „activități deosebite, momente unice de creștere și dezvoltare” dedicate copiilor, adolescenților și tineri din dorința ca vacanța de vară să fie ocazie de creștere personală, vocațională și socială pentru fiecare!

Biroul de Presă EGCO

Bogdan MIHELE

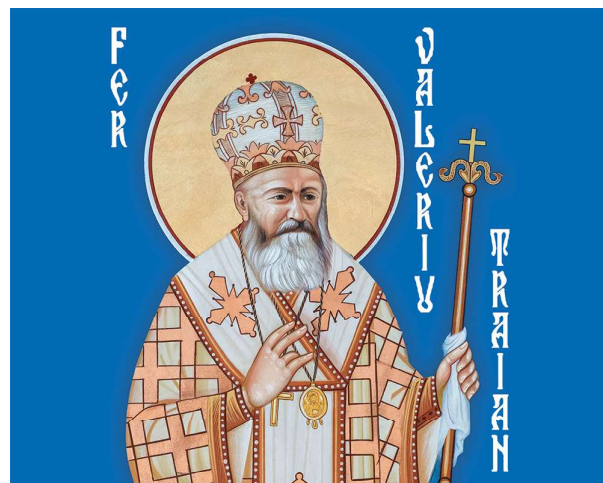
Fericitul Episcop Martir Dr. Valeriu Traian Frențiu

Fericitul Valeriu Traian Frențiu, ca un apostol din alte vremuri ale credinței creștine, a luptat, neobosit și nebiruit împotriva tuturor acelor care, rătăcind pe căi greșite și înșelătoare, au săpat la temelia credinței și, prin aceasta, la însăși temelia neamului românesc. Ca un bun român, originar din Reșița, Episcopul Frențiu și-a îndeplinit făgăduința solemnă de a pune toată munca și toată râvna pentru unificarea sufletelor și pentru consolidarea patriei, prin întărirea și înălțarea spirituală și morală, culturală și națională, pentru apărarea și preamărirea Bisericii Române Unite, pentru binele poporului român.

Fericit a fost Episcopul Valeriu Traian când Domnul l-a chemat la Sine, căci povățuit de învățăturile Mântuitorului a căutat întotdeauna să le împlinească, știind că la finalul acestei vieți își va primi răsplata care i s-a pregătit în ceruri. În clipa cea mai de pe urmă, Arhiereul Isus Cristos, cel căruia i-a slujit cu timp și fără de timp întreaga viață, i-a spus în celula de la Sighet, înnobilită de episcopii încarcerati ca și Catedrală a Bisericii Martire Greco-Catolice, următoarele cuvinte: „Ferițiți sunt cei care suferă în lumea aceasta, căci vine timpul, când dezbrăcând veșmântul ce le pricinuia atâtea dureri, se bucură dobândind cununa fericirii veșnice; Ferițiți cei blânzi, cei flămânzi și însetați de dreptate, căci se vor sătura privind strălucirea dumnezeirii, se vor milui cu harurile cele îmbelșugate și se vor îndulci de bunătățile cele nepieritoare.”

Fiind curat cu inima până ce Domnul l-a chemat la Sine, Fericitul Episcop Valeriu Traian Frențiu s-a învrednicit a fi lăcaș al Spiritului Sfânt, rodind bucurie, pace și îndelungă răbdare. Fiind Apostol al adevărului suprem, Dumnezeu l-a învrednicit ca să se numească fiul al Său preaiubit, dăruindu-i răsplată fericirii veșnice. În acea clipă, fața sa a strălucit de o aureolă de fericire, căci a putut să spună liniștit cu Sfântul Apostol Pavel: „Lupta cea bună m-am luptat, credința am păzit, iar acum merg să primesc cununa, care mi s-a pregătit.”

Episcopul Frențiu a fost în întreaga lui viață un om blând și smerit, milostiv și drept, cu inimă curată, căutând permanent pacea și urmându-o pe ea. Ca tânăr Arhiereu în scaunul Episcopal al Eparhiei de Lugoj (1912-1922), Înalț Preasfinția Sa spunea: „Nu s-a înălțat inima mea, nici nu am căutat cele înalte, ci doar voia lui Dumnezeu Atotputernicul!”. Bine pregătit pentru înalta și greaua misiune ce i s-a încredințat, Episcopul Valeriu a știut să cărmuiască cu multă înțelepciune biserica, lucrând din răputeri pentru înălțarea clerului și cultivarea lui, pentru educarea tinerilor în școlile de renume pe care le-a creat atât la Lugoj, dar mai ales la Oradea, pentru construirea unor edificii culturale impozante, atât prin arhitectura lor, dar mai ales prin lucrarea de educare care se desfășura în cadrul lor.

Timpul cel îndelungat, cât a păstorit Eparhia de Oradea Mare (1922-1941 și 1947-1948), n-a căutat să adune nimic pentru sine, știind că toate acestea sunt nefolositoare pentru un adevărat păstor sufletesc, ci tot ceea ce a agonisit cu multă trudă a direcționat spre edificare culturală și spirituală. Câte lacrimi a șters, câte nevoi a ușurat și cât bine a făcut, le știe numai bunul Dumnezeu, iar acestea se vor vedea pentru veșnicie... Întreaga Sa activitate Arhierească s-a măsurat cu dreptarul dragostei creștine, căci Mântuitorul zice: „din roadele lor îi veți cunoaște pe ei... pomul bun roade bune face, iar pomul rău roade rele face.” (Mt 7, 16-17). Opera Sa Arhierească a fost condusă pe deplin de dragostea creștină, despre care vedem că Apostolul spune că aduce roade cu adevărat minunate.

Doar privind la activitatea sa, care ne este pusă înaintea, ne dăm seama că viața Înalț Preasfinției Sale a fost înnobilită de această divină virtute – dragostea creștinească! Deși bătrân cu trupul, Episcopul Frențiu era veșnic vesel și tânăr cu spiritul și limpede cu mintea până în ultima clipă, iar toate acestea se datorează sufletelor încălzite și adăpate la izvorul cel binefăcător al dragostei creștine față de biserică și neam. Curățenia sufletească din care porneau faptele lui, viața simplă și nepretențioasă, călăuzită de seriozitatea principiilor creștine și unită cu o desăvârșită cinste în raporturile lui cu cei mai mari ca și cu cei mai mici, au făcut ca el să fie privit ca model multilateral al turmei sale.

Înalț Preasfinția Sa a voit să îndeplinească întocmai până la final cuvintele Domnului Isus Cristos, voind să-și dea sufletul pentru biserica încredințată păstoririi lui, întrunind calitățile adevăratului păstor, calități cerute de Sfântul Apostol Pavel, care îi spune lui Timotei, unul dintre primii episcopi creștini: „Fă-te exemplu credincioșilor în cuvânt, în petrecere, în iubire, în credință, în curăție” (I Tim. 4, 12). Aceste îndemnuri le-a urmat întreaga Sa viață și nu a pierdut niciodată ocazia de a recomanda, ba chiar impune sub-

(continuare în pag. 17)

(urmare din pag. 16)

alternilor cinstea ca o primă datorie, spunându-le: Vă cer cinstea, cinstea și credința în Dumnezeu. Cu cinstea învingeți lumea, cu credința vă apropiați de Dumnezeu. Blândețea pilduitoare pe care o emana din chipul blajin o împărțea cu prisosință turmei încredințate. Acea blândețe ridica pe cei de jos și nu cobora pe cel de sus; o blândețe care permanent aducea liniștea, chiar și în suflurile cele mai tulburate.

Despre starea de sănătate, iar mai apoi trecerea în veșnicie a Episcopului Valeriu Traian Frențiu, Fericitul Episcop Iuliu Hossu relatează în Memoriile sale: „Iubitul nostru frate ÎPS Valeriu era mai greu suferind cu inima; de mai multe ori noaptea ședea pe pat ceasuri de-a rândul, când se simțea mai rău; lua picături de valeriană, apoi, liniștindu-se, se așeza iarăși, la odihnă; suporta toate fără nici o nerăbdare, liniștit întru toate (...) De la o vreme, fratele Valeriu nu mai putea coborâ fără sprijin. La coborâre și urcare îl ajuta părintele Cori; picioarele i se umflau tot mai mult, au început să i se umfle puțin și mâinile, și mai târziu urca umflătura până la brâu; priveam cu toții cu durere agravarea stării iubitului frate; Cori îl îngrijea, ca un fiu iubit, în tot ce putea; din tot ce primea Ionel Suciu, îl servea, iar Ionel avea o adevărată bucurie văzând că astfel îl poate ajuta pe fratele Valeriu, care era din ce în ce mai slab; îi pregătea pătrățele de mămăligă rece, punând deasupra un strop de marmeladă, și le servea ca prăjitură.”

Vineri 10 iulie 1952, dimineata, Episcopul Frențiu a cerut Episcopului Iuliu Hossu ca să se spovedească anticipat. A primit dezlegarea din mâinile Episcopului Iuliu, apoi, după nu mult timp a intrat în agonie. Datorită faptului că directorul închisorii era plecat, Episcopul Frențiu aflat în agonie a scăpat de izolarea forțată la care erau supuși toți bolnavii sau muribunzii.

La 11 iulie 1952, ora 18:20, sufletul luminat de harul lui Dumnezeu s-a desprins lin de cătușele trupului slăbit de frig, foame și condiții inumane, intrând în veșnicia pregătită lui de Cel căruia i-a slujit întreaga viață. A trăit aceste ultime clipe în nădejdea creștină de a fi câștigat pentru veșnicie cerul și Împărăția lui Dumnezeu, spunând pentru sine: «Îmi știu conștiința împăcată, că lucrul cel bun l-am lucrat, credința am păzit-o, – mă despart cu ușurință de cele pământești – noua viață nu mi se pare necunoscută, căci este viața cea veșnică pe care ne-a promis-o Fiul lui Dumnezeu».

Arhiereul Valeriu, cu vigoarea neîntreruptă a firii sale, la chemarea Mântuitorului Isus Cristos a pornit supus, pe drumul veșniciei, știind că avea conștiința liniștită și nepătată, fiindcă a luptat până la final pentru biserica căreia i-a slujit fără abnegație peste jumătate

de veac. Fericitul Episcop Valeriu, cu a lui bătrânețe biblică, și-a păstrat dincolo de granițele reci ale închisorii din Sighet credința de nestrămutat în Dumnezeu și fidelitatea față de Sfântul Scaun Apostolic al Romei.

El și-a depus crucea pe care a purtat-o întreaga viață la picioarele Mântuitorului, primind ca răsplată Împărăția Lui cea veșnică și nepieritoare. Momentul trecerii la Domnul a Episcopului Frențiu este relatat de Fericitul Episcop Iuliu Hossu astfel: „De la un timp, ora între 5 și 6, a început să respire mai adânc și iarăși mai potolit, apoi iarăși mai adânc; nu după mult timp, a început să respire liniștit, dar cadențat, ritmic, regulat... atunci am observat că aceasta este stingerea; m-am întors spre frați și ne-am așezat cu toții în genunchi, în rugăciune, pentru cel ce se stinge; ne-am uitat de aproape, îngenuchiat lângă pat, la fața liniștită; respirația cadențată, tot mai încet, apoi o respirație adâncă, însoțită de un sunet ca de oftat, și apoi, după câteva pâlăiri, respirația a încetat. Priveam fața mereu și

observăm cum sta liniștit fără mișcare, fără respirație; fruntea începea să se albească de tot, albeața cobora în jos pe obraz, tot mai jos, mâinile se răceau, sufletul a intrat întru îmbrățișarea Domnului Isus, care, în mila sa nemărginită, i-a rostit invitația promisă: «Slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost pus credincios, peste multe te voi pune, intră întru bucuria Domnului Tău.»”.

Episcopul Iuliu Hossu vorbește în Memoriile sale și despre ritualul înmormântării desfășurat în celula 44 pentru Episcopul Valeriu Traian Frențiu:

„Am făcut cu toții panehidă, rostind rugăciunile și dezlegarea pentru scumpul frate mai mare, Seniorul nostru, cum îi spuneam, și era. S-au aranjat lucrurile pe care le avea. Îmbrăcat în cămașă și schimburi curate, proprii, încă de dimineață, cu vesta proprie pe care o purta, sta gata de plecare pe calea din urmă. Domnul ne-a ajutat să-l putem feri de izolare înainte de moarte, și să-i fie asigurate ultimele clipe ale vieții pământești, liniștite, în mijlocul fraților săi, în rugăciune și caldă, frățească îmbrățișare...”. După acest moment, episcopii au înștiințat paznicul de afară despre moartea Episcopului Frențiu. După puțin timp a venit cu sanitarul închisorii, care a constatat decesul, apoi le-a ordonat celor prezenți ca să-l așeze pe o pătură și să-l transporte în celula 13, locul unde erau duși toți cei care au murit, înainte de a fi îngropați. În noaptea următoare, trupul neînsuflețit a fost transportat cu furgoneta închisorii și înmormântat fără Cruce într-un loc necunoscut din cimitirul Săracilor.

Roagă-te pentru noi, Fericite Valeriu Traian Frențiu, ca să ne facem vrednici de făgăduințele lui Cristos!

Hirotonirea noului episcop greco-catolic de Muncaci

Mărti, 16 iulie a.c., la Catedrala „Înălțării Sfintei Cruci” din Ujhorod (Ucraina) a avut loc Sfânta Liturghie arhierescă cu ritualul consacrării întru episcopat a Pr. Teodor Matsapula, noul episcop al Eparhiei Greco-Catolice de Muncaci. Hirotonirea episcopală a fost săvârșită de Înalt Preasfinția Sa Volodymyr Viytyshyn, Arhiepiscop și Mitropolit de Ivano-Frankivsk. În aceeași zi a avut loc întronizarea noului episcop pe scaunul Eparhiei de Muncaci. Pr. Teodor Matsapula a fost numit episcop pe 8 mai a.c. de Papa Francisc.

La hirotonirea episcopală au participat numeroși mitropoliți, episcopi și preoți din întreaga lume, persoane consacrate, credincioși, autoritățile locale, reprezentanți ai diferitelor confesiuni, locuitori locali, precum și un număr mare de invitați. Printre aceștia s-a aflat Preafericirea Sa Sviatoslav Shevchuk, Arhiepiscop

scop Major de Kiev-Halych. Din partea Eparhiei Greco-Catolice de Oradea a participat pr. Antoniu Chifor, Vicar cu Preoții, ca delegat al Preasfinției Sale Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea.

Biroul de Presă EGCO

Excelența Sa George Bologan a fost propus ambasador pe lângă Sfântul Scaun

Excelența Sa George Bologan, orădean, absolvent de teologie și științe ale comunicării la universitățile din Roma, a fost propus ca ambasador al României pe lângă Sfântul Scaun și Ordinul Militar Suveran de Malta. După o bogată activitate diplomatică și rezultate remarcabile în calitate de consul general la Milano și ambasador în Republica Italiană, mai apoi în Regatul Spaniei și în ultimul an consilier prezidențial, la data de 1 august 2024 a fost propus pentru o nouă misiune pe criterii de profesionalism alături de alți diplomați. „Astfel, competența și experiența în domeniul relațiilor internaționale, dar și abilitățile personale au reprezentat elemente esențiale în formularea acestor nominalizări. Persoanele propuse sunt diplomați de carieră sau profesioniști cu experiență în administrația publică centrală, cu o vastă experiență profesională și care cunosc foarte bine specificul postului în care ar urma să-și desfășoare mandatul. Aceștia au toate premisele pentru a asigura reprezentarea României în plan internațional la standarde înalte”.

La data de 30 iulie 2024, Excelența Sa a fost decorat prin Decretul Regal 832/2024, din 30 iulie, cu Ordinul Marea Cruce a Ordinului Meritul Civil de către Regele Felipe VI-lea, al Spaniei, recunoscându-i-se contribuția și devotamentul pentru întărirea relațiilor dintre România și Spania.

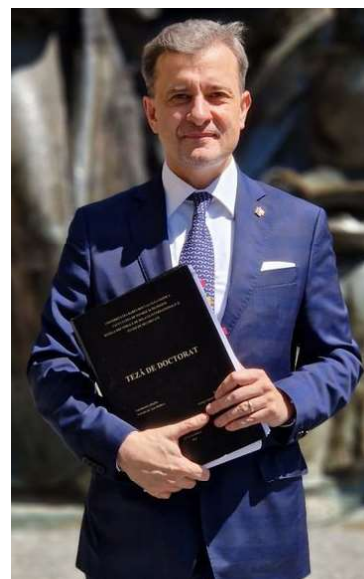
Încă de mic copil, George Bologan a fost pasionat de Biserică, citit, învățat, curios fiind să afle cât mai multe de la cei mai în vârstă ai satului bunicilor paterni, care deseori duminică după-amiaza se adunau în stradă sau iarna se frecventau în case și vorbeau despre istoria locurilor, despre evenimentele din cele două războaie mondiale, sosirea comunismului, trecerea sub presiune și intimidare de la o confesiune la alta, despre obiceiurile și tradițiile locului. Este apreciat și cunoscut

ca o persoană altruistă, implicată, motivat de un patriotism iluminat și european. Prin diferitele inițiative a promovat inclusiv un spirit ecumenic, dialogul între confesiunile creștine și implicit unitatea comunităților românești din Italia și Spania.

A urmat cursurile de filozofie și teologie la diferitele universități pontificale romane (Gregoriană, Institutul Pontifical Oriental, Urbaniană și Sant’Anselmo), absolvite în anul 2000 cu titlul de licență. De asemenea, a absolvit Facultatea de Științele Comunicării la Universitatea Liberă „Maria Santissima Assunta din Roma” (2009) și a urmat mai multe cursuri aprofundate: „Științele Comunicării”, la Pontificia Università Urbaniana din Roma (1998) și „Conceptele de regional și euro-regional în domeniul administrației publice în perspectiva politică a UE”, Universitatea de Stat din Oradea (2022). A lucrat timp de patru ani ca și corespondent de presă pe lângă Sala de Presă al Sfântului Scaun.

Îl felicităm pe această cale pentru activitatea bogată a Excelenței Sale pe plan academic, diplomatic, social și religios, prin care a format comunități și a unit oameni.

Eugen IVUȚ

Tabără de vară

În perioada 1 - 6 iulie 2024, de luni până sâmbătă, a avut loc tabăra de vară de la Pârâul Rece, o experiență extraordinară pentru toți participanții. Mulțumim Lui Dumnezeu pentru acest timp binecuvântat, pentru comuniune între copii și pentru faptul că am putut trăi clipe pline de iubire și bucurie. De asemenea, aducem mulțumiri speciale fraților de la Mănăstirea Franciscană „Sfânta Treime” pentru ospitalitatea și generozitatea cu care ne-au primit, în special mulțumim Părintelui Ioan Butacu (Giovanni), superiorul Comunității Fraților Franciscani de la Pârâul Rece care ne-au găzduit.

Copiii au participat la o varietate de activități și excursii memorabile. Printre acestea se numără destinațiile Sanctuarul Urșilor Liberty din Zărnești, Dino Parc din Râșnov, de asemenea, au explorat Castelul Bran și Valea cu Povești. Un aspect esențial al taberei de la Pârâul Rece a fost accentuat pus pe dezvoltarea personală și socializarea între copii. Prin jocuri de echipă și activități de grup participanții au învățat să colaboreze și să își facă noi prieteni. Nu în ultimul rând, copii s-au bucurat de focul de tabără, unde s-au adunat cu toții pentru a cânta, a spune povești, a privi cerul plin de stele și a împărtăși experiențe, consolidând legăturile create pe parcursul taberei. De asemenea, copii au participat în fiecare zi la Sfânta Liturghie celebrată de Pr. Ionuț Cherecheș.

Siguranța copiilor a fost prioritară în tabăra de

vară de la Pârâul Rece. Organizatorii – Fratele Mihai Dumea, Părintele Ionuț Cherecheș și Mihai Bârlescu – au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a se asigura că totul decurge perfect. De asemenea, animatorii au asigurat supravegherea permanentă și au fost pregătiți să intervină în orice situație, pentru a garanta un mediu sigur și plăcut pentru toți participanții.

În concluzie, tabăra de vară de la Pârâul Rece a reprezentat o oportunitate excelentă pentru copiii Oratoriului „Sfântul Francisc de Assisi” de la sanctuarul Eparhial „Maica Domnului” din Oradea. Activitățile diverse, excursiile captivante le-a ajutat de a se dezvolta armonios, de a învăța/vedea lucruri noi și de a se bucura de frumusețea naturii. Această experiență de neuitat le-a oferit amintiri prețioase și prietenii durabile, contribuind la formarea lor ca persoane echilibrate și responsabile.

Coniaric BIANKA

Istoria nu pleacă în vacanță

În perioada 8-14 iulie a. c., la parohia greco-catolică „Sfinții Petru și Pavel” din Zalău, peste 70 de copii din oraș au participat împreună la **Tabăra Bucuriei**. O inițiativă a preoților parohiilor greco-catolice din oraș – pr. Daniel Bertean și pr. Ciprian Robotin, împreună cu surorile Congregației „Preasfânta Inimă a lui Isus” din Zalău, care a dorit să ofere copiilor o alternativă bogat spirituală și culturală pe parcursul vacanței mari. Celebrarea zilnică a Sfintei Liturghii, cântece, jocuri, meditații biblice și multă creativitate au animat fiecare zi din săptămâna petrecută împreună. La aceasta, pentru o zi, au avut prilejul de participa și părinții, care au petrecut împreună cu cei mici momente pline de bucurie sufletească. În cadrul acestei tabere, numită Tabăra Bucuriei, un moment deosebit a fost pelerinajul de sâmbătă, 13 iulie a. c., la Casa Memorială Iuliu Maniu de la Bădăcin. Aici, o minunată coincidență, i-a adus pe copiii din Zalău împreună cu alți tineri din parohiile greco-catolice Bocșa, Bobota și Păușa, care au făcut drumul pe jos de la Bocșa lui Simion Bărnuțiu la Bădăcinul lui Iuliu Maniu, însoțiți de preoții parohi – pr. Gui Florian, pr. Orest Nechita, respectiv pr. Radu Puie. Cu toții au fost animați de aceeași dorință: de a-și cunoaște

înaintașii și de a le păstra memoria vie, oricând, căci istoria nu pleacă de fapt niciodată în vacanță... La Casa Memorială Iuliu Maniu de la Bădăcin, cei prezenți au celebrat sâmbătă, 13 iulie a. c., la Casa Memorială de la Bădăcin o Sfântă Liturghie celebrată de pr. Nicolae Bodea, protopop de Șimleu, lângă mormintele familiei Maniu din Dealul Țarinei de la Bădăcin. Au luat apoi prânzul împreună și au participat la o lecție de istorie deschisă, animând acest loc memorial cu prezența lor plină de candoare și bucurie.

Casa Iuliu Maniu de la Bădăcin vă așteaptă să îi treceți pragul!

**Biroul de Presă EGCO
Mihaela CABA-MADARASI**

Titlu de „Cetățean de Onoare” pentru Eminența Sa Cardinalul Alexandru Todea

„O viață, un destin personal care se identifică cu destinul unui neam, al unei Biserici. Model de credință și tărie în orice împrejurare a vieții, păstor și apărător al turmei sale, Cardinalul Alexandru Todea domină dincolo de zorii existenței noastre istorice, rămânând unul dintre stâlpii pe care se sprijină spiritualitatea și destinul valorilor românești autentice, chemându-i pe toți la unitate...” (P.S.S Virgil Bercea)

Pe 30 iunie a.c., la Târgul Mureș a avut loc ceremonia de acordare a titlului de „Cetățean de Onoare” unor personalități. Printre aceștia s-au aflat Cardinalul ALEXANDRU (post-mortem), părintele vicar IOSIF POP (post-mortem), BÖLÖNI LASZLO – sportiv, antrenor, JAKAB ATTILA – muzician, prof. univ. dr. VIRGIL GHEORGHE OȘAN – medic, ION RIȚIU – artist, SEBESTYÉN – SPIELMANN MIHÁLY – istoric, prof. univ. dr. TÖKÉS BÉLA – om de știință, GAVRIL CADARIU – regizor (post-mortem), KOVÁCS ANDRÁS FERENC – poet (post-mortem). Documentul se va păstra la Casa Alexandru Todea” din Reghin, str. Apalinei, 34.

Alexandru Todea s-a născut în urmă cu 112 ani, pe 5 iunie 1912, în comuna Teleac din județul Mureș, fiind al 13-lea copil din cei 16 ai familiei Gheorghe și Maria Todea.

Alexandru Todea a făcut parte, alături de de episcopul Ioan Suci, din grupul de preoți tineri apărut spre sfârșitul deceniului al patrulea al secolului trecut, care a adus un nou suflu în viața Bisericii, elemente „dedicate cu tot elanul lor tineresc idealului formării unei elite catolice. Puritatea vieții lor, farmecul lor personal, dar mai ales zelul lor au trezit idealuri generoase în conștiințele multor tineri...”.

A fost deținut politic între anii 1951 și 1964; mitropolit al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolice (1986-1992; ales clandestin, în martie 1986, de Conferința episcopilor, confirmat de Sfântul Scaun în martie 1990 și recunoscut prin decret prezidențial după căderea regimului comunist în România); membru de onoare al Academiei Române (1992). A trecut la cele veșnice pe 22 mai 2002 cardinalul greco-catolic Alexandru Todea; Este înmormântat în Catedrala Sfânta Treime din Blaj alături de Inocențiu Micu Klein. „Doi întemeietori, doi luptători, doi oameni care au cunoscut în profunzime suferința și au făcut din ea o demnitate. O demnitate personală și instituțională”.

Doamna Felicia Rusu, nepoata Eminenței Sale și sora Preasfințitului Virgil, a fost prezentă ieri la ceremonia de decernare a titlului, cu această ocazie rostind următorul discurs:

Mulțumesc Primăriei Târgu-Mureș, domnului primar Șoș Zoltan, în numele comunității greco-cato-

lice pentru această recunoaștere care demonstrează că un asemenea model cum a fost Cardinalul greco-catolic Alexandru Todea dăinuie în memoria colectivă a mureșenilor.

Episcopul Greco-catolic de Oradea, Virgil Bercea, fratele meu și nepot al Cardinalului descrie într-un volum amintirile noastre:

„Cardinalul era o persoană căreia îi plăcea să se întâlnească cu oameni simpli și le asculta toate ofurile. Știa să se întrețină cu oameni de cultură și avea un discurs coerent, plăcut și de înaltă ținută intelectuală.

Era un părinte spiritual de o deosebită finețe – profund și categoric, înțelegător și delicat. Cardinalul Todea se ruga mult și cu tărie, avea o credință care putea să mute munții din loc.

Avea o ținută de „senator roman”, parcă era tăiat în piatră, era un om liber – era întruchiparea libertății. Iubea poporul român fără rezerve și a luptat pentru demnitatea lui.

Iubea Blajul ca pe un Altar sfânt și iubea Roma cu aceeași tărie. Nu a fost bogat niciodată, provenea dintr-o familie cu 16 copii, dar a avut o altă bogăție, bogăția sufletească, a minții, a inimii. A fost un om, un mare om cu adevărat.”

Ieri [29 iunie 2024] s-au împlinit 33 de ani de când episcopul Alexandru Todea a fost creat cardinal la Vatican de Papa Ioan Paul Al doilea – o recunoaștere a anilor de pușcărie, domiciliu forțat, urmăriri ale securității pentru vina de a nu-și fi trădat credința și biserica.

Decernarea acestui titlu onorează memoria Cardinalului care a rămas în inimile noastre un monument de rezistență, curaj și demnitate a Bisericii Greco-Catolice Române Unite cu Roma în vremurile tulburi ale comunismului și apoi în anii care au urmat. Azi e „ceasul Domnului” – cum obișnuia să spună Cardinalul.

Vă mulțumesc și ... aș dori să vă dăruiesc, domnule primar Șoș Zoltan, un volum care ilustrează viața Cardinalului Alexandru Todea a cărui memorie ați ales să o onorați astăzi!

Eugen IVUȚ